

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1907 at the Post Office of Philadelphia under the act of March 3, 1879.

Nr. 35

PHILADELPHIA, PA., 30 D. RUGPIUCIO (AUGUST) 1912 M.

Metis XII.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" -- THE STAR
 published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
 J. SKIRMUNT, President
 Treas. and Editor.
 MILUKAS, Sec'y.
Subscription \$2.00 a Year
Rates of Advertising:
 One inch once . . . \$ 0.50
 One inch one month . . . 1.50
 One inch per year . . . 15.00
 All communications must be addressed:
ZVAIGZDE,
 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis
ZVAIGZDĖ
 išeina kas Pėtnyčia.
 Kaštuoja ant metų \$2.00,
 i Lietuvą 4 ruš.
APGARSINIMŲ PREKES:
 Colis viena syki \$0.50
 Colis ant mėnesio 1.50
 Colis ant visų metų 15.00
 Korespondencijas ir pinigus siunčiant reikia adresuoti:
ZVAIGZDE,
 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

75 CENTS
FOR LADIES
Sitas Stebetinas Laikrodis Tikrai \$3.75
 Gražiausias amerikoniškas laikrodis, gražiai engraveruotas dubeltavai paauksuotas kotu užsukamas **gvarantuotas ant 20 metų.** Prisiunčiame C. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavėjimu pažiūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūsų kaštais. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėli kas perka šešis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėnori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciūgėlį.
PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Arnold W. Nidecker Ph. G.
 Vietoje **Dr. F. Schwartz.**
3600 Richmond Street
 kampas Venango Str.
 Receptus sutaiso už pigiausias kainas.

LIETUVISZKA AGENTURA!
 Parduodam Laivakortes ant geriausių Laivų ir už pigiausias prekes. Apmauom pinigūs ant visokių žemių pinigų ir nusiunčiam greičiausiai, kur tik kas reikalauja. Gėezinaciuž Tikietus parduodam po visas Suvienytas Valstijas ir Canada. Atkeliaujančius pasitinkam, iškeliaujančius palydim ir pristatom in reikalingas vietas, suteikiam nakvynes ir valgius, idant nereikty klaidziot pribuvus in Bostoną ir New Yorką. Parupinam Pašportus, Daviernastis ir kitus reikalus per Rusijos Konsuli Laivakortes parduodam in šiais prieplaukas: **BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, ANTWERP, LIBAVA ir ANGLIJA** ir ant sekančių Linijų: **HOLLAND AMERICA LINE, RED STAR LINE, NORTH GERMAN LLOYD, HAMBURG AMERICAN LINE, WHITE STAR LINE AMERICAN LINE, CUNARD LINE ir ANCHOR LINE.**
 Todėl malonus viengėniai Lietuviai, norinti atsakančiai apsirupinti sr augščiaus minėtais reikalais, kreipkitės pas mus ar tai ypatingai arba per laikus po žemiaus paduotais antrašais, o mes jumi visada patarnausime ant pr reikalavimo. Dargi prie progos pranešam, jogei dabar Laivakortes didėi atp gino iš Liepojaus, tad yra gera proga norintiems keliauti. **SU PAGARBA**
GEO. BARTASIUS Agentas,
 PIRMAS OFISAS: **261 W. BROADWAY, So. BOSTON, MASS.**
 ANTRAS OFISAS: **558 BROOME Str., NEW YORK CITY, N. Y.**

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Dr. Stankaus loonas namas, vertės \$75,000, kuris randasi ant geriausios gatvės Philadelphiaje.

Vienatintis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaje, įrengė savo looną medicališką kliniką ir namini ligonbutį savo looname name. Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Kurios ligos negalima išgydyti su lekarstomis—daro visokias operacijas. Turi šimtais padėkavonių už išgydymą, kelias ir čion talpina:
 Širdingai dėkavoju gerblamam daktarui Ignotui Stankui už išgydymą Per septynius metus sirgau, turėjau širdies, galvos ir vidurių skaudėjimą. Talpgi kentėjau didžiaus skausmus prieš atmainą oro. Kuomet atsiskauklau prie savo tautiečio daktaro ir jis per prisiuntimą gyduolių mane išgydė. Ištaru tukstančius kartų širdingą ačiū. **JURGIS MYKLASEVIČIA, P.O. Box 508, Foxcroft, Maine.**
MOTEJUS MIKALAJUNAS sako taip:— Nors da aš visiškai neįsigtėjau, bet su džiaugsmu slunčiu širdingą padėkavonę didžiam gydytojui Ignotui Stankui. Visos gyduolės, kurias man prisiuntė iš Philadelphiajos į Angliją, yra labai naudingos. Turėjau aš užsenėjusią akių ligą, kaip tai: akių skaudėjimą, niežėjimą, bijojimą šviesos, sulipimą blakstėnų iš anksto ryto ir tt. Talpgi turėjau ir odos ligą, niežėjimą ir išbėrimą. Jau dabar visiškai baigiu išgyti ir turiu nodėją, kad nuo pirmo prisiuntimo gyduolių ilksiu sveikas. Anglijos daktarai negalėjo manęs išgydyti. Todėl visiems ligoniams patariu kreiptis prie daktaro Stankaus. Mano adresas: 73 Bread st., Edinburgh, Scotland.
 Aš **JONAS URBAITIS, P.O. Box 322, St. Clair, Pa.** dėkavoju savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą mane. Dirbdamas mairnose buvau labai apsiirgęs, net vietiniai daktarai atsisakė mane išgydyti. Kuomet nuvažiavau pas Dr. Stanką, jis priėmė mane ir savo namini ligonbutį ir rupestingai storojoe dieną ir naktį, idant mane išgelbėtų iš tos ligos. Per tą galybą moko ir didelės etoronės mano tautiečio daktaro, mane likarto nuramino, nuo pirmos dienos pajutau, kad jau gynu, o per 7 dienas likau visiškai išgydytas ir sugrįžau sveiku į savo namus.
 Puritan, Pa. P. O. Box 167, Gnodotinas daktare, Ignatius Stankus, duoda jums žinoti, kad nuo jūsų gyduolių juntų sveikiau, bet da visiškai neįsigtėjau dėlto prasau prisiusti daugiau gyduolių, kad galėčiau greičiau pasveikti. Jau dabar juntu, kad mano kojos yra valnesės ir užmirusios gislos pradeda atgyti. **KAZIMERAS JANISAUSKAS.**
 Tos padėkavonės yra patalpintos su pavėjimu pačių pacjentių.
 Visi sergantį saukitės prie daktaro Stankaus ypatingai arba per laiška, be skirtumo, kaip toli gyventamė, o aptarėsit širdingą radą ir pagelbą.
Daktarišką rodą duodu dykai ypatingai ir per laiškus.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
 Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 1 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventadieniais nuo 1 iki 4 v.

Tos padėkavonės yra ištirtos ir teisingos.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:
 Prezidentas **M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.**
 Dvasiškas vadovas kun. **T. Žilinskas, So. Boston, Mass.**
 Sekretorius **Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.**
 Kasierius **Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.**

Telefonas: Worth 2822.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kacija uždėta į rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, tegul atsižvelgia į Seniausiąjį Bankinį Namą

(Uždėta 1818 m.) t. y. pastovinti jau virš 60 metų.

Pinigus siunčiame į krajų kuogreičiausiai, pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą, pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pereinamo. Šipkortes paroduodame ant geriausių garlaivių visų linijų ir iš krajaus už pigaus preke. Pašportus dėl keliaujančių į krajų nastorjame nereikalaujame jokių popierių. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas re-

gentiškas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojima dalju atliekame kuoteisingiausiai.

Del vigadas tautiečių laikome atidaryta subatoja iki 8 ad. vakare, nedėlioje nuo 10 iki 12 adynai.

Užprašome atlankyti mūsų asabiškai ar per laišką ir persitikrinti, jog pas mūsų visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pigiausiai atlikti.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Read St., New York

Tikras ,BULL' DURMAH

geriausias pasaulyj rukymui tabakas, vartojamas cigaretuose ir pypkėse. Iš kiekvieno už 5 centus maišiuko gali padaryti keturiasdešimtis cigarečių. "Bull" Durham Tabakas audeklo maišiukuose 5 centai, gaunamas pasvisus parduotuves.

Knygutė
cigaretam popieros
dovanai.

BLACKWELL'S DURHAM TOBACCO CO.
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelbą vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIUODA VISOSE AP-
TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,

pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų ištesimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.

Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos
8 dienos In Roterdamą 11 dienų In Liepoją
Naujai įtaisyti pasažieriški laivai

Czar, Kuršk, Russia

III klasa \$33.00	III klasa \$35.00
II „ \$48.00	II „ \$50.00
I „ \$65.00	I „ \$75.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

CZAR (naujas) — Rugsėjo 7,
RUSSIA — Rugsėjo 21,
KURSK — Spalių 5,

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agentų arba pas vyriausį agentą.

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda lai vakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Evangelija

keturioliktoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Mata, skyrius VI.

Anuomet tarė Jėzus mokintiniams savo: Niekas negali tarnauti dviem ponam. Nes arba vieno nekės, o antrą mylės, arba prie vieno stovės, o kitą paniokis. Negalite tarnauti Dievui ir mamonai. Dėlto sakau jums; nesirūpinkite apie sielą jūsų, ką valgytumite, nei apie kūną jūsų, kuomi apsidengtumite. Negi siela nėra, svarbesnė už valgi? ir kūnas už rūbus? Pažiūrėkite į dangaus paukščius, jog nei sėja, nei piauna, nei renka kluonosna, o Tėvas jūsų dangiškas maitina juos. Argi jus ne kurkas svarbesni už juos? Ir kurs iš jūsų pamislilęs gali pridurti prie savo augmens vieną uolaktį? O apie rūbus ko gi rūpinatės? Prisižiūrėkite laukinėms lelijoms, kaip auga: nedirba, nei verpia, o sakau jums, nė Saliamoną su visa savo garbe nebuvus taip apsirėdžiusi, kaip viena iš jų. O jeigu lauko žolė, kuri šiandieną yra, o rytoj bus įmesta pečiun, Dievas taip aprėdė, tat kurkas labiau jums, mažatikius. Tatgi nesirūpinkite, sakydami: Ką valgysime, arba ką gersime, arba kuomi apsidengsime? Nes šito viso stabmeldžiai uoliai jieško. Nes Tėvas jūsų dangiškas žino, jog šito viso reikalaujate. Jieškokite tat pirma Dievo karalystės ir Jo teisybės, o viskas šitas bus jums pridėtas.

Iš Mažiuko Dieninio.

(Pabaiga.)

Tiek tol Matyt juodu geru, kad vienas skyrėsi, antras sutiko prie vieno stalelio darbuoties, tariant sėdėti... maniau sau. Mano žvilgsnis pakrypo kitur. Inspokęs akis tēmijau naują asmenį — išblyškusi, dideliaisiais juodais plaukais, maloniomis šviesiomis akimis, kurs ant estrados kasžin ko, tarsi, lukuriavo. Tai Vidūnas — Storastas, kaip vėliaus pirmininkas pasakė.

Na, kudlotų susirinkime ir nestoka, tariau sau ir apsidairiau po sale! o, o! pusėtina! kito nė ausų nematyt, nors kasas ėmęs pink!

Pranešus pirmininkui, kad p. Storastas pirmas kalba savo referatą, prelegentas pradeda kalbėti. Parinkdamas žodžius kalba lėtai, teisinasi kodel ėmęs ne savo šakoj' temą, nes, girdi, tikyba Europoje pradeda visų sluogsnų daugumą interesuoti. Vakarų Europoje dažnai susirinkimai, diskusijos pašvenčiamos tikybos klausimams. Nebereikalo, yra tai žmonių gyvenime svarbus veiksnys. Taip kad tik džiaugties reikia, jog žmonės ar šokių, ar tokiu manymu už tikybos imasi. Nebūdamas mokslininku, negali traktuoti, išreikšti kaip kas yra, bet temalones susirinkusieji jo nuomonių, jo supratimų paklausti, jis noris tik pasidalinti, ką pats turis.

Po tokios maž-daug išangos pradėjo Vidūnas tverti savoką tikybos — esąs tai noras išaiškinti vidujinę spėką,

ta kas mumyse nesuprastino, dvasinio. Visaip toji spėka aiškinama. Visupirma keblumas, nesupratimas pasaulio atsiradimo aiškinime.

Kaimiečiai laikosi Biblijos, materialistai atomų, bet materialistai visgi nenuvokia išaiškinti atomų desnius. Intelligentai tikintieji, kuriuos išradimų, daiktų evoliucija kreipia, toliną no kaimiečių tikėjimo, jieško kitoki nesuprastiniems daiktams išaiškinti, suderinti būdą surasti. Tokiu būdu jų išrandamos krykstančios nuomonės išlėto pliečiasi ir į kaimus. Dvasiškijoj ir randasi modernistai, kurie nori atskirti mokslą no tikėjimo. Viskas keičiasi, gerinasi, visa, žodžiu, kultūra šiandieninė negalima užtylėti, užginėyti, kad prasidėjo iš tikinčiųjų, t. y. iš tikybos dvasios. Net susekimai, kad proto veikimas, tai spindinti smegenų jiega esanti, taipgi yra neišradimas, tik senovės atnaujinimas: aziatų tikyboje buvo aiškinama, kad žmogus susidaręs iš kūno ir spindančios jegos, taigi ir tas dalykas imasi iš tikybos. Tikyba — ne mažas dalykas ir jos niekniekiu laikyti negalima. Kalbėjo daug ir visokių filosofų, garsingesniųjų žmonių žodžius kartojo — bet susekti visa, ką norėjo pasakyti ir ką galop jis nuo savęs išveda, sunku. Girdėjau ir kitus kalbant, kad gražiai šneka, bet be sistematiškumo, ar gal ne viską norėdamas pasakyti — tuomi apsunkina, sudrumščia supratimą. Kad kas po prakalbai paklaustų, ką sakė, reiktų prisipažinti — nežinau. Žinia, ir atsakyti jei norėtum, negalėtum, nes ant nieko ir neatsakysi nieko.

Toliaus paskaita Ciurlianienės apie d-rą Vinčą Pietarį.

Labai gaudžiai išveda kankinimąsi literato-lietuvio, kurį likimas pribloškė nenoromon pusėn, t. y. vedė gudę ir savo šeimynišką gyvenimą negalėjo pakreipti kaip pačiam širdis rodė. Pietaris buvęs dievuotas, prie savųjų prisirišęs, mylis. Susirašinėjęs draugiškai su kun. Dambrauskį ir d-ru Basanavičium. Buvęs giliai tikintis, bijojęs mažų, kuo prasikreipti Bažnyčios paliepipams. „Kedošių Onutė“ — tai idėlas pačio daktaro, kurs uorėtu, kad tokia būtų kiekviena Lietuvos mergaitė. „Algi-manė“ parodė visą savo tėvynės meilę.

Papietiniame posėdyje nedalyvavau, lankiau parodą. Žymus Ciurlionio sekimas, tiek Kalpoko, tiek Zmuidzinavičiaus ir kitų. Spalvos griežtos, simboliniai ženklai, paveizdan, skrieja, lygu debesys, raitelis su kardu, kaip šluota, oras sudrumstas ir tai vadinasi „Raitelis“, arba „Liepsnos raiteliai“ i spindančią tolumoj šviesą skuba raiteliai padebesiais, tarpu savęs kariaudami, per liepsnas — kiti gi vežimais, raiti slenka pamažu žemuma pro ugnį ir ton pačion nušvieston pusėn. bet tiems pakelėje stukso, laukia sustatyti kryžiai... žodžiu, ištaškyta, išmarginata vien-myslės. Gražių, austų rankšluoščių, staltiesių. Gražiausi benebus iš Prūsų lietuvačių. Dvi juosti buvo labai senos, šimtametės, raštas (desenis) jų ne ka skiria — ant akies nuo naujuju, bet spalvos kur kas rimtesnės ir sutaičinimas tinkamesnis. Kaip pasakojo dailininkas Zmuidzinavičius, labiau senovės raštai apgalvoti, mūs gi laikų drėbtos be minties.

Vakare koncertas. Padainavo p. Mikas Petrauskas daugelį dainelių gražiai, bet nuolatiniai mėtimaisi, kraipi-

mais balsu tik išpradžių išpūdį darė. Kas kita, kada dainavo liaudies melodijas. P. Skalskaitė taip pat. Choras iš suvirš 30 giedorių dainavo gražiai: „Kur bėga Šešupė“ ir naujesniųjų keles.

Pailsęs, peršilęs tvankioje salėje, vidunaktį parsibel-džiau į savo kambarį. Kame gi čia grožė? kilo mano galvoj klausimas, jau lovoj begulint. Balsas nė šio, nė to, bet yra parapijoj kaimų giesmininkų daug su gražesniu balsu; šiek-tiek pamokink juos sutavalioti arba paleisti balsą — turėsi bažnyčioj artistų ir da kiek tokių!

Aš maniau, giesmininkas gali savo giesmė užžavėti, pravirkdinti arba šturpa perverti... to gi buvo maža. Gal ir delto, kad dainos keitėsi tai gudiškos, tai valakiškos, francūzų, lenkų kalba. Kam toks įvairumynas? Gal ten didesnė grožė? arba palyginimui su lietuviškos dainos grože? Gal? Man tądien taip sopėti krūtinę ėmė, kad let begalėjau dasėdėti, gal ir delto dvasiniai jausmai atšipo ir negiriu, tariant mažai giriu, kas girtina.

Antrą dien skaitė referatą kun. M. Gustaitis apie kun. A. Tatarę. Labai smulkiai, detališkai aprašinėjo vietas Znavykijos, surėdymą lenkiškų mokyklų, kuriose Tatarė mokinosi, visą jo gyvenimą su reikalingais ir nereikalingais atsitikimais. Nuobodavo visi. Sausesni dalykai buvo kun. Kemešio paskaitoj apie Vartotojų draugijas, bet kad kun. Kemešio buvo pirmoji paskaita, lengviau ir klausėsi. Apskritai, kunigų paskaitų netik daugelis neklausė, bet ir išėję į kitą kambarį garsiai erzėjo, arba be-reikalo duris varstė, tuomi da labiau sunkino klausyti. Ne! tai ne inteligentai! maniau. Gal ir inteligentai, bet, demokratizmo srove tekėdami, nori sekti ir pasielgime kaimiečius, nekurių gal tik tame ir apsi-reiškia demokrati-zmas.

Pavakariniu posėdžiu rinkta būsiantiems metams valdyba. Liko visi bene tie patys, ką šiais metais buvo. Svarstyta keli sumanymai, patarimai. Vakarui buvo ruošiamas vaidinimas, bet kad man krūtinę skaudėjo ne juokais, karštis degino... grįžau savo kambarin. Džiaugiuosi dvidienį iškentęs. Rytą, prieš išvažiuosiant pasi-naudojęs valandėlę užvažiavau pažiūrėti bendrovės „Vilijos“ fabriko. Pirmoji tai lietuvių (ne lietuvių) fabrika. Ratai tarška, žarijos iš-po kujų tyška, per 30 darbininkų kamuojasi prie gelžkalių — šit ką fabrike mačiau, bet ir ką daugiau fabrike gali matyti?! Yra da sandelis visokių mašinių, padarų iš kitur pargabentų ūkininkams. Malo-nus „Vilijos“ direktorius p. A. Vosylius visur apvadžio-jo, išrodė, bet ką ten dūmuose, suodžiuose išmatysit! tikiu, ką jisai sakė, kad Vilijai sekasi gerai, o toliau seksis da geriau. Savo darbo turi akėčių ir į 700 plūgų padarę, kitko da nebandę daryti, toliau ir daugiau imsią veikti.

Tą dien pavakare jau namie sveikinau saviškius, pasi-skųsdamas ant nelemtos ligos, kuri privertė pirm laiko grįžti. Nelabai, poteisybei, ir graudinuosi ankščiau iš-važiavęs, nes tikėjau si kur kas daugiau susirinkime iš-girsti ir pasimokinti. Ginčai ir tvarka visai veik kaimiš-ka. Kalbėtojai daugiau gauda žodžius, nė prasmę ir tuo, griebiasi kritikuoti delei tuščio nieko. Nutarimai, pagei-davimai taikomi valdybai kaip ir paliepiamu tonu ir taip jau prikaišiojama, kad ką nepadare, ko negalėjo padaryti, tarsi, valdyba pilnai apmokama būtų ir viską atlikti ga-linti vienu rankos pamojimu. Beto, vėlavimasis visur —

tikra lietuvių žymė...

Tuomi vien džiaugiuosi — susirinkime pažinau daugelį žmonių: girdėjau kalbant p. Bulotą (prisimenu sau, kaip gali išrodyti toksai Dūmos katedroje) — užkimeš (gal tik tuo laiku, nežinau), nemandagiai mosikuodamas vargu galėtų ką įtikrinti, nebent savo garbintojus. P. Grinių gi suvis, nežinodamas pravardės ir kad gydytojas, niekaip nepavadinčiau inteligentu, matęs kaip sėdi, elgia-si, kalba. Padėkim šis: kalba p. Vidūnas pasirėmęs ran-ka į savo stalelį, ant kurio padėta reikalui atsivilginti si-fonas selterio, matomai, kalbėtojas paskendęs savo min-tyse, kad jās vaiskiaus klausytojams išdėsčius; tokioje gi valandoje ramiai, kaip nėkam ko, prieina p. Grinius prie kalbėtojaus stalelio, pričirškina vandens stiklą, užsiver-čia, išgeria ir eina sau. Kad tuomi daro distrakciją kalbė-tojui, kurs galėjo manyti, pirmininko pagelbininkas tai-kos jį sustabdyti, ar už niek skaito jo kalbą ir klausyto-jams, nes visų žiura nukrypo nuo kalbėtojaus į gremėz-diškai troškuli užganėdinanti. Nenoroms man mintin atėjo Krilovo pasakymas: „muziku kakoe dielol!“ Kuni-gas Kemešis — rimtas, užsimastęs. P. Čiurlionienė links-ma, maloni, kaip kad kiekvienam norėtų linksmumo su-teikti. P. Vidūno metasi pirmiausiai akyena ilgi, juodi plaukai, bet jie kaip tai harmoniškai tinka prie išblyšku-sio, kokiomis ten mintimis apsunkinto veido; akys — meilios, iššaukiančios pasitikėjimą ir pasigailėjimą, jose, tarsi, matai kokią nesuprastiną ne tai kovą, ne tai susi-rūpinimą dvasios.

P. Jablonskis — širdingas, plikas senukas. P. Kriau-čiūnas Petras — ilgabarzdis komiškas—dėdė.

29 liepos... Prašvilpė kelios savaitės po Liet. Mokslo Dr. susirinkimo; aš sudrūtėjau, liko tik kosulys įkirus.

Dažnai matau vaidentuvėj asmenis matytus, prisime-na posėdziai... ir liudna, liudna darosi kažkodėl. Bet to-liau imi galvoti, ogi Dūmoj, parlamentuose bene geriau? Spiaudosi, rašalu taškosi... universiteto studentai Mask-voje per lekciją papirosą užsirūko...

Kol, matyt, žmogus bus tiktai žemės žmogum, ne dan-giško idėalo sekiojotoju — vis ta pati kartosis, nors kultūra augštumu padangėmis skrajotų... Mažiukas.

Kraujo praliejimas Rodunės Bažnyčioje.

Iš Vilniaus vyskupijos vėl ateina baisiausias žinios, kokių niekur negirdėti visame katalikiškame pasaulyje. Niekeno nedraudžiami lenkininkai vėl subiaurino katali-kų vardą nedoriausiai skandalais bažnyčioje. Štai Ro-dunėje liepos 16 buvo Skapliernos atlaidai. Prieš mišpa-rus įlipo į sakyklą Dubičių klebonas kun. Juozapavičius ir labai mandagiai paprašė lenkų, kad leistų sakyti pa-mokslą lietuviškai. Paskui pradėjo sakyti pamokslą. Vos spėjo pasakyti keletą žodžių, kaip pasigirdo balsai: nereikia lietuviškai. Lenkų burelis pradėjo eiti artyn nuo durų prie sakyklos, rėkaudami ir stumdydami lietu-vius. Vienas lenkų davė su kumsčia per veidą lietuvei, jai ėmė eiti kraujas iš nosies. Kun. Juozapavičius, nenorėdamas, kad kiltų bažnyčioje muštynės, liepė lietuviams stovėti ramiai ir pradėjo sakyti pamokslą lenkiškai, bet

lenkai vistiek nenurimo: beldė, šaukė, juokėsi, lyg kokioje karčemoje.

Lietuvių Rodunėje yra pusė parapijos, bet jie dabar nebeturi bažnyčioje nei pamokslų lietuviškai, nei giedojimų. Lietuviai įsimanė nors kiek pagiedoti po mišparų, kuomet žmonės išsiskirsto namo. Taip ir liepos 16 d. buvo. Po mišparų lietuvių burelis, manydami niekam nekilusią, sustoję prie grotelių ir ėmė giedoti. Keli lenkai pribėgo prie lietuvių ir ėmė juos stumdyti ir mušti. Viena giesmininkė, nebeturėdama kur dėtis, peršoko per groteles pas altorių. Labiausiai sumušė Bandaraitę Viktoriją, kraujas jai ėjo iš gerklės, nosies ir ausų; ji apalpo ir bažnyčioje išgulėjo negyva apie pusvalandį. Sutemus atvažiavo brolis ir sudaužytą parsivežė namo. Jai sudraskė į mažus šmotelius šilkinę skarelę, skarą ir bluzą. Bandaraitė dar tebeserga. Kitai mergaitei iš Druskininkų sodžiaus mušeikos ištraukė lietuvišką maldaknygę ir mindydami su kojomis sudraskė, pati mergaitė vos suskubo įbėgti į aludę, o paskui išlindusi pro langą parbėgo namo. Taip-pat tasė už plaukų ir kitas giesmininkes. Anielė Ambroziutė, pradėjus mušti, pasislėpė už altoriaus, jos jieškojo po visą bažnyčią, bet nerado.

Skaitydami tokius baisius atsitikimus, nenorėtume tikėti, kad tai tarp katalikų ir dar bažnyčioje darytusi tokie skandalai, kokių nei tarp laukinių žmonių negirdėti. Nedrįstum sakyti, kad bent kiek doresnė Vilniaus lenkų visuomenė pritartų tokiems skandalams, bet drauge negalima išaiškinti, kodėl negirdėti, kad būtų tos visuomenės ištiesių draudžiami skandalų kėlėjai. Vilniaus lenkų laikraščiai ligšiol neprasitarė su papeikimo žodžiais tiems skandalistams, teisinimus gi tenka rasti. Tokie skandalai kenkia ir patiems lenkams, ir visiems katalikams, žemindami katalikų vardą prieš visą pasaulį. Visiems doriems katalikams, vis viena, lenkas ar lietuvis, kol laikas, reikia, suprantant bendrą savo reikalą, smarkiau kovoti prieš mušeikas, bažnyčias paverčiančius į karčemas. Neberasdami pataikavimo tarp savųjų, vargiai bedrįstų jie kelti nuolat panašius skandalus. Zemaičių ir Seinų vyskupijoje, nors irgi atsiranda maišytų parapijų, panašių skandalų negirdėti. Duok, Dieve, kad jie kuogreičiausiai pasibaigtų ir Vilniaus vyskupijoje. „Vien.“

IŠ KATALIKŲ GYVENIMO.

40 VALANDU ATLAIDAI šv. Jurgio bažnyčioje, Philadelphiaje, prasidės nedėdienį 8 d. rugsėjo. Ant atlaidų atsilankysias kun. P. Saurusaitis iš Waterburio, ir suversias čia Jėzaus Vardo Draugija.

RUSU VYRIAUSYBES MEMORANDUMAS VATIKANUL. Rusų vyriausybė inteikė Vatikanui memorandumą, kuriuo kaltina katalikų dvasiškius, kad jie varanti didelę propagandą, pasivilioję katalikybėn pusę milijono stačiatikių ir palaikydami karingą lenkų gaivalą. Vatikanas, iš savo pusės, ginąs dvasiškius, kurie elgiąsis teisėtai remdamiesi įsakymo apie tikėjimų lygybę. Kalbama, kad Rusijos santykiai su Vatikanu gali būti nutraukti.

KAUNAS. Kun. Genrikas Laumenskis, Teologijos Magistras, paskirtas Tytavėnų klebonu.

Baigusieji Peterburgo Dvasiškąją Akademiją Teologijos Magistrui, kunigai Antanas Simaitis ir Aleksandras Mylimas, paliuosuoti dviem metam užsienin tolesniam mokiniuisi Friburgo universitete (Sveicarijoje).

Sugrįžo iš užsienio kun. Antanas Maliauskas ir kun. Jurgis Galdikas. Kun. Maliauskas mokinosi 6 metus Liuvėno (Belgijoje) ir Fribourgo (Sveicarijoje) universitetuose ir gavo daktaro filosofijos ir socialės ekonomijos laipsnius. Kun. Galdikas mokinosi Liuvėno ir Miunsterio universitetuose ir gavo filosofijos daktaro laipsnius.

BAZNYCIOS PAMATU PASVENTIMAS. Druskininkuose liepos 29 dieną Vilniaus vyskupijos administratorium išventė naujai statomos katalikų bažnyčios pamatus.

KATALIKYBES AUGIMAS. Paskutiniu šimtmečiu katalikų skaičius žymiai pakilo visuose pasaulio kraštuose. Parodo tai šitokios skaitmenis:

Anglijoje prieš šimtą metų buvo tik 120.000 katalikų, dabar gi jų yra ten 2.180.000 žm;

Vokietijoje buvo 6.000.000, yra dabar 20.341.441;

Sveicarijoje buvo 420.000, yra 1.300.000;

Rumunijoje buvo 16.000, yra 150.000;

Bosnijoje ir Gercogovinoje buvo 25.000, yra 398 000;

Bulgarijoje buvo 1.300, yra 28.000;

Serbijoje buvo 6.000, yra 20.000;

Graikijoje buvo 15.000, yra 44.000;

Rusijoje per ketverius metus (1905—1909) priėmė katalikybę 230.000 kitatikių;

Turkijoje (Europos) tuo pačiu maždaug laiku priėmė katalikybę 24.855;

Afrikoje prieš šimtą metų katalikų buvo vos kelios dešimtys tukstančių, dabar yra 850.000;

Azijoje apie 1800 metus buvo taip-pat tik kelios dešimtys tukstančių, dabar yra 4.600.000;

Kanadoje buvo 160.000, yra 2.250.000;

Pietų Amerikoje yra dabar 40.000.000 katalikų buvo kur kas mažiau;

Australijoje, kur 1.800 metais katalikus galima buvo beveik pirštais suskaičiuoti, yra jų dabar 1.600.000.

Taip tai auga ir plėčiasi katalikų bažnyčia nekatalikų valstybėse ir kraštuose.

RYMAS. Lietuviai padavė popiežiui raštą, kuriame išdėsto savo skriaudas Vilniaus vyskupijoje ir aprašo skandalus, lenkų keliamus bažnyčiose. Po tuo raštu pasirašė apie 100 Vilniaus vyskupijos kunigu.

RYME išėjo nemaža knygutė italų kalba apie lietuvių padėjimą Vilniaus vyskupijoje. Knygutė pavadinta memorijalu nuo Lietuvos kunigų. Užrubežio laikraščiai tą knygutę-memorijalą labai maloniai sutiko ir daug apie ją rašo.

JAPONIJA. Cia šimet Šventasis Tėvas paskyrė tris katalikų vyskopus prancūzus.

Iš Lietuvos.

SILAVOTAS. Čion kamputis toli giriose nuo civilizacijos centrų, t. y. didesnių miestų — delei tik to čion užsilikę daugiau senovės papročiu, daugiau burtų, daugiau dainų. Čion da yra atsisveikinimai prieš šliubą, čion numirėlių apraudojimai, na ir tvirtai užlalkoma rugiapjūtės pabaigtuvės su visomis dainomis. Tik prasidėjo dalgiai žvangėti į banguojančius, galvelėmis nulinkčius, rugelius — kur nebūsi ir kur nebeeitum, visuose kampuose girdi liudnšias dainas „rugelio“. Nes bė paliovos tai vienas, tai kitas vis baigia kirsti, kiti gi, nors ir nebaigdami, uždainuoti „rugelį“ suskumba, kad kaimynus prigavus, neužpelnytu mitrumu pasigyruš. Ir skrenda dainelės padangėmis, atsimuša aidas artimose giriose, bet da giliau smenga žmogaus širdin. Nekas žodžiai, menkutė, rodos, ir nata, bet kiek ten jausmo, poezijos. Patsai natos prastumas užzavi, kad pravirgdžius. Rugelis-žemkentėlis po vargų susilaukia dalgio, žmogus gi ar ne tam lygus? Rugiapjūtės prakaitas, nuovargis ar ne palyginimas į „rugelį“, mačiusį šalti, karšti, galop dalgi. Pasibaigė, paskutinis pėdas surištas, rikėn pristatytas, mergaitės pina iš rugio varpų vainiką, kad jauniausioji griebikė parneštų namų gospadinei visų dirbusiųjų vardu dovanų, o užtai gaus vaišių ir ilgesnį pasisį po sunkaus, sunkiausio darbo. Kokia linksma valandėlė! Jau pavėsy pasilsės, nebeprakaituos linguodama pėdus paskui kirtiką! Kokia turėtų būti linksmutė — lengvutė daina! Bet ne! Lietuvaitė yra perdaug jautri! prakilniai jos dvasiai nieku yra vaišės, pasilsys — tie neužganėdina, dvasia siekia augščiau amžių pabaigtuves, arba bent būsiančio „rudenėlio“ klotį. Rugio-maitintojaus likimas primena ateitį, gal it „varpeles ašarėles bebraukysi“. Ir mergelės, berankiodamos vainikui gražesnių varpų, niūniuoja nebelinksma, bet graudžias, oi graudžias daineles, greičiau raudas. Taja rauda patinka ir išeinančią namų gospadinę. Po teisybei, benerasi linksma šį gyvenimą, kurio užbaiga—giltinė?

Taigi rugiapjūtės laikas neišpasakytai malonus. Sukelia tiek gražių, augštų minčių, jausmų!... Bet šiandieninė pažanga, daugiau naudos neg grožės paisanti, naikina visas senovės liekanas. Vartojamos kertamos mašinos pakeis žmones; du, tris prie mašinos belikę ir pusdykiai, nekiek nenusikamavę darbu, negi giedos raudas — rugelius? Taip, greičiau švilpaus „valcukus“, „pompadurus“ ir kitas kaimui naujienas. Pažanga, pagerinimai! kiek grožės suėda! Ir vis kas žingsnis, tai kirtis. Bet, žinia, nejaugi gailėtum dėl dainos sunkiai dirbantiems kirtikams, griebikėms palengvinti, „prakaitą“ pamazinti mašina užvaduojant, nelygu mylimam svečiui varškės? Na ne! Tik gaila, gaila to, kad nesiranda senelio, kurs sugebėtų ir vilką pasotinti ir avi sveiką išvesti, ir pažangos pagerinimus žmonėms įteikti ir no amžių susitvėrusią grožę, senovinius dvasios palaikus sveikai užlikti...
Bet kas sugebės?!

Vasarojai šimet vidutiniai. Ant augštumų prastesni, žemumose geresni. Linų nėra gerų — užkenkė pavasario šalnos ir sausuma. Sienu gerai pelnė, kur pievės prie upelių arba žemumose, dobitų taip kaip nebuvo, tikisi

žmonės atolo dobitų ir žolės daugiau, nes liepos pabaiga įvilgė žemę pusėtina. Delei kaitrų daržoves, sako, amarės „sausės“ vadinamas užpuolė ir dikčiai apgadino. Mažiukas.

REMEIKAI, Kalvarijos aps. Pas mūsų ir apylinkės jaunimą yra išsiplatinęs labai biauirus paprotys: eiti nekviestiems į vestuves. Dažniausia eina jau gerai išsigėrę, nuėję pradeda stumdyties, o paskum ir kautis. Seimininkui, paprašius nurimti ir išeiti iš jo namo, grumoja duosią ir jam. Kartais atsiranda koks gudragalvis ir pradeda aiškinti, kad vestuvės netiktai jam vienam seimininkui esą, bet visiems.

Remeikiečiai, gėda tokie darbai daryti!

LAUKZEMIS, Telšių aps. Liepos 16 d. Zinelių sodžių aplankė didelė nelaimė. Žmogus U. dengė šiaudais ūkininko Girtio daržinės stogą, žinoma, su pypke dantyse. Tuotarpu užėjo didi audra, pradėjo sukti viesulas, ir iš pypkės iškritus kibirkštis taip nušlavė keturiu ūkininkų trobas, kad beliko tik pliki pamatų akmenys. Sudegė dar keletas ir karvių, arklys, visi rakandai ir drabužiai; tiek tik liko, kiek buvo pasiėmę su savim eidami rugių piautų. Taigi dėl vieno neatsargaus pipkoriaus keletas tvirtų, pasiturinčių ūkininkų paliko be pastogės.

UZUPE, Surviliškio parap., Kauno aps. Liepos 2 d. išėjus žmonėms į bažnyčią, Užupėje kilo gaisras. Sudegė 11 triobėsių, tarp kurių 3 gyvenamieji, ir pora arklių. Nuo gaisro nukentėjo trys ūkininkai. Priežastis gaisro nežinoma. Nuostoliai nemaži. Atsitikus tokiai nelaimėi ir tarp užupiečių atsiranda norinčių skirstyties į vienasėdžius.

PANEMUNE Fergiso, Šuv. gub. Liepos 16 dieną 3 valandą po pietų, užėjus audrai, trenkė perkunas į vieną triobą ir tiktai langus išdaužė, bet potam intėjo per koki ten esant sienoj plyši netoli esančios kitos triobos ir tuokart užmušė vieną žmoną mirtinai, kitą gi sužeidė, o dvi atsigavo.

ABELIAI, Kauno gub. Pas mus 16 liepos per audrą perkunija nutrenkė vieną dar jauną vyrą, sentiki, kurs grizo nuo darbo nešinę dalgū ant pečių. Tas atsitikimas tebūna kitiems pamokiniu, kad per audrą negal nešti iškeltos dalgės.

Neseniai čia policija suaretsavo miestelėnų „starostą“ ir jo raštininką už padirbimą netikro pasporto.

„Vien.“

SENOVES LIEKANOS. Vilniaus archaiologijos komisija uoliai seka ir surašinėja visas, darant kanalizaciją, iškastas senovės liekanas. Kiek toliau žadama išleisti tam tikrą tų senovės liekanų albumą, kas beabejo būtų labai svarbu.

LAISVES METU OBALSIS. Neseniai teismas nuteisė

garsų girtuoklį Snarski 6 mėnesiams kalinių rotosna. Mat, jis 1905 m. norėjo įsiveržti monopolin. Tuomet dėl jo galvos žuvo keletas visai nekaltų žmonių: jam besiveržiant, tuomet buvę Rokiškyje kareiviai užšovė mirtinai keturius valstiečius ir vieną sužeidė, kuris paskum ir gi pasimirė. Patsai gi Snarskis tuomet buvo išsigelbėjęs.

LIUDVINAVAS, Kalvarijos aps. Valstiečiams prašant įvesti mūsų gminoje krasos stotį, Centralė krasų ir telegrafų valdyba išpildė tą prašymą. Krasos skyrius bus įvestas sausio 16 d. 1913 m. Bus paskirtas krasos viršininkas ir laiškanėšys, kuriems algą valdžia mokės. Kambarius, arklius važiuoti, žibalą ir visus reikalingus krasos stočiai rakandus apsiėmė duoti valsčius ir miestelis. Būtą duoda grafas Bergas. „L. Zin.“

GARLEVA, Marijampolės aps. Paskutinėmis liepos mėnesio dienomis lijo didelis lietus su perkunijomis. Daug medžių suskaldė, vietomis nuo stulpų telegrafo dratus numušė. Laukams ir sodams daug nuostolių padarė.

SALAKAS, Ezerėnų aps. Per šv. Petro ir Povilo atlaidus turėjome šokią tokią pramogėlę. Vietiniai teatru mėgėjai gražiai vaidino dramą „Genovaitė“ ir juokingą komediją „Neatmezgamas mazgas“. Grojo balalaikų choras. Padainuota kelios lietuviškos dainelės, pagalios ir pašokta. Žmonėms viskas buvo gerai suprantama, na, žinoma, ir patiko.

SUDERGAS, Naumiesčio aps. Liepos 28 d. sudegė Suderge 15 gyvenamųjų namų ir kiek kitokių triobėsių. Prasidėjo degti 2 valandą ryta, kada visi miegojo. Maža kas išgelbėta. Nuostoliai dideli.

EZERENAI, Kauno g. Ministerija neleido čia inkurti gimnazijos su teisėmis.

KILA KAINOS. Reikalingiausi daiktai: duona, pienas, kiaušiniai, mėsa ir kiti, pastaruoju laiku Kaune žymiai pabrango. Atpigo tikrai bulvės ir kai-kurios daržovės.

SAULES UZTEMIMAS LIETUVOJE. Laikraščiuose rašoma, kad 1914 metais, rugpjūčio 21 dieną, būsiąs visišką saulės užtemimas, kuris bus matomas visoje Lietuvoje, nes čia visas užtemimo vidurys pulsias.

PASILIAI, Raseinių aps. Mūsų kampelis taip yra apmiręs, kad tartum čia ir žmonių nėra. Neturime mes nei „Blaivybės“, nei kitų draugijų, laikraščių ateina tik keli egzemplioriai. Jaunimas, maža atskiriant, yra labai ištvirkęs.

PABAISKAS, Ukmergės apskr. Geresnio laiko susilaukė ir Pabaisko lietuviai atvažiavus naujam kunigui

vikarui. Miestelyje girtų kaip ir nematyti, tur-būt, nusi-bodo pilkoji ir alutis. Seniau tai šventadienyj rėta kada apseidavo be muštynių. Laikraščių ir Pabaiską ateina ne-daug, kurie ir išsirašo, tai tik kunigo prikalbėti.

Pagirti pabaiskėnus reikia už tai, kad miestelyje pa-statė pradinę mokyklą. Dabar vaikučiams nereiks eiti žiemą per pusnis net į Pašilę. Mokytojas lietuvis; šale rusų, mokina ir lietuvių kalbos.

DAUG ŽUVU. Daugelyje Kauno gubernijos upių ir upelių šįmet esą labai daug žuvų.

KAUNAS. Čia žada vaikščioti elektra varomas tram-vajus. „Salt.“

PANEVEZIO MOKYTJU SEMINARIJA. Svietimo ministerija išakė paskirti 400 rublių lietuvos kalbos mo-kyti 1912—1913 metais Panevėžio mokytojų seminarijo-je. Drauge ministerija paaiškino Vilniaus mokslo apy-gardos globėjui, jog ateityje globėjas privalas kas metai prašyti iš ministerijos tam tikslui 400 rublių.

KRIUKAI, Naumiesčio aps., Suvalkų gub. Liepos 28 d. parėjo į valsčiaus raštinę nuo Varšuvos general-gubernatoriaus raštas, liepiantis išjieskoti iš Panemunės klebo-no kun. J. Skinkio 50 rub. pabaudos, kam padėjęs viena tik lietuvių kalba parašą ant scenos paskaitų metu, ku-rios čia buvę šįmet prieš užgavėnes. Pabaudą uždėjo už peržengimą IX punkto Varšavos general-gubernatoriaus pereiniais metais išduotų įsakymų. Kunigas pabaudą už-mokėjo, nes kitaip būtų gavęs dvi savaitis atsėdėti.

LIETUVAITE—DAILININKE. Vilniaus rusų dienraš-tis „Sievero Zapadnyj Golos“ paduoda šitokią žinią: Lie-pos 14 d. Maskvos dailininko Paulinovo ir d-ro A. Fren-kelio rūpesčiu Badenweilerio kurorte buvo suruošta Van-dos Didžiulytės paveikslų paroda. Tai 7 metų mergaitė-lietuvaite, čia-pat gimusi ir nepaprastai anksti parodžiusi savo nemenką dailininkės gabumą. Šit, ką rašo apie ją vokiečių laikraštis „Kurleitung fur Badenweiler“: Van-da Didžiulytė, 7 metų mergaitė, jau keli metai, kaip ser-ga. Tik prieš 4 savaites ji pirmą kartą gavo aliejinių da-žų ir teptuką, ir apsiereiškė nepaprasta galybe jos talen-tas. Ji piešia ne tik tai ką mato prieš save, bet ir tveria savo fantazijos bei atminties mažus paveikslėlius, taip aiškiai išreiškiančius to kūdikio dailės jausmą, jog už-miršti, kad matai prieš save dar vaiko darbus. Paroda buvo gana turtinga: išstatyta buvo daugiau, kaip šimtas paveikslų. Iš jų 41 paveikslas paišytas aliejiniais dažais, kiti gi — pastėlis, grafika ir akvarėlės. Nekalbant jau apie parodos svarbą dailės žvilgsniu, ji, kaip rašo vokie-čių laikraštis, turėjusi ir medžiagiškai sušelpiti sergančią dailininkę, jos sveikatai sustiprinti ir lavinti toliau dailė-je. Viešėjusieji šie metai Badenweilere rusų dailininkai rudenij maną sutaisyti Didžiulytės paveikslų parodą Pe-terburge ir Maskvoje.

VILNIUJE buvo atvykę agentai iš Prūsų, kurie čia

jieškojo laukų darbininkų. Dabar jie išsivežė iš Vilniaus į Prūsus 300 darbininkų trims mėnesiams.

—*—
PALANGA, Kuršo g. Nuo kelerių metų čia darbuoja si Labdarių Draugija, kuri tarp kitko taiso kasmet loteriją savo lėšoms padidinti. Šimet loterija buvo liepos, 5 d. Palangos grapo parke. Visokių fantų loterijoje buvo penkios tūkstantis. Kaip pinigais, taip ir daiktais daugiausia paaukėjo grapų Tiškevičių giminė. Loterija puikiai pavyko: gryno pelno buvo apie pusantros tūkstanties rublių. „Vilt.“

—*—
UZVENTYJE, Šiaulių aps., liepos 22 dieną per Skapliernos atliadus aludėse ir traktieriuje išgėrė visokių stipriųjų gėrimų už 200 rublių, neskaitant, ką monopolis pardavė.

—*—
YLAKIAI, Telšių apskr. Ylakių miestelyje per neat-sargumą užsidedė naujai statomos mokyklos namai. Nuo-stolių padaryta apie už 500 rublių.

Lietuviai Svetur.

MASKVA. Didelis tai ir platus miestas. Lietuvių čionai gyvena daugelis, jų skaičius siekia bent kelius tūkstančius. Jaunimo ir gi nemažai yra, o labiausia mergaičių. Rasi, daugelis lietuvių iš tėvyškės atvykę manė praturtėti, bet viskas kitaip esti. Gyvenimo sąlygos sunkios: uždarbė menkas, jaunikaičiai ištisas dienas dirbdami tvankiose dirbtuvėse užmokesnio gauna nuo 15 ligi 20 rub. mėnesiui. Pragyvenimas brangus — biogiasiaus valgis atseina daugiau 8 rub., praščiausio pažemėje kambario kertė 3 rub. mėnesiui, o kame kitos smulkmenos? Mergaičių padėjimas negeresnis. Jos tiktai atvykusios iš tėviškės gauna butą, valgį ir 3 ar 4 rub. mėnesiui; gaudamos tas kelias nelaimingas kapeikas, jos ištisas dienas ir naktis turi kankintis, pildydamos šeimininkų paliepi-mus. Pasilsio mažiausia turi, jei kelintan šventadienin anksti rytą bažnyčion išsiprašo. Mūsų jaunimas beveik visai nesusipratęs ir tebeklaidžioja tamsybėse. Kitas at-važiuoja iš tėviškės, neturėdamas da blogų papratimų, bet greitai išdyksta. Gerų draugų nesusitinka, kurie ga-lėtų jo dvasią svetimijoje šalyje palaikyti. Jie (mūsų jau-nimas) prilinksta prie tokių draugų, pav. prie rusų, ku-rių visa gerovė esti degtinėje. Kiekvienam brangintina prigimtą kalbą išdanko, jog pats paskum sunkiai besu-pranta kaip kalba: ar lietuviškai, ar lenkiškai, ar rusiškai. Susirinkimų, pasilinksminimų ir pasikalbėjimų ne-girdėti. Yra ir apšviestiesnių, bet jų mažuma. Nemažai čionai yra ir šviesuomenės, žiemos laiku studentų priva-žiuoja, kuriems visgi daugiau reikėtų pasirūpinti pasidar-buoti šiek-tiek jaunimo tarpe.

Sviesti ir šviestis nėra jau taip sunku, nes knygų ir laikraščių ligi-sočiai yra. Maskvos lietuvių Selpimosi draugija turi skaityklą ir knygyną. „L. Uk.“

Amerikos Naujienos.

Priėmė kanalo byll'ių. Siomis dienomis prezidentas Taftas užtvirtino byll'ių, sulig kurio tik Suv. Valstijų laivai bus paliuosuojami nuo mokesties už perva-ziavimą Panamos kanalu, kitų gi šalių laivai turėsia mo-kėti tam tikrą mokestį. Prieš to byll'iaus priėmimą daug priešinosi Anglija; Vokietija taipogi juomi yra neužganė-dinta. Sako, kad tas klausimas dar būsiąs pakeltas Haagos taikos konferencijoje, kad privertus Ameriką leis-ti visiems liuosai važinėti Panamos kanalu.

Panamos kanalas sujungia Atlantiką ir Didjūrį. Jis bus užbaigtas kasti 1915 metais. Kanalo darbams išleis-ta jau keli šimtai milijonų dolerių. Prie jo dirba kelios dešimtys tūkstančių darbininkų.

—*—
35 mil. dolerių uždarbė. Nors teismo nu-sprendimu Standard Aliejaus trustas (kurio galva yra ži-nomas miliardierius Rockafeller'is) tapo išardytas, bet tas nē kiek neužkenkė trusto augimui, atpenč jo akcijos šimet žymiai pakilo. Abelnai, sako, laike Tafto valdymo, trustui labai gerai sekėsi, bet šimet jis daugiau uždirbęs, negu kada nors kitais metais, beje 35.284.037 dolerius. Vienas trusto skyrių, Indiana Standard Oil Co., sumušė bene viso pasaulio vertelgystės rekordą, uždirbdamas ant savo idėto kapitalo 2900 nuošimčių, t. y. ant kiekvie-no 100 dolerių per metus uždirbo 2.900 dolerių. Neku-rių kitų gi skyrių akcijos šimet pakilo nuo 100 ant 700 dolerių. Matyt, trustas tik ant popieros tapo išardytas, bet praktikoje jis veikia posenovei. Gi tas neva „išar-dimas“ trustui davė progą pakelti ant savo produktų kai-nas, iš ko jis šimet turėjo suvirš 5 milijonus dolerių pelno daugiau, negu pereitais metais.

—*—
Nori panaikinti prezidento „veto“. Kiekvienas naujas inėšimas, kad tapus įstatymu, turi pereiti per kongresą, potam senatą ir antgalo turi būti už-tvirtintas paties prezidento. Prezidentas gali kiekvieną perėjusį per kongresą ir senato priimtą inėšimą užprotes-tuoti, arba, kaip sakoma, uždėti savo „veto“. Toks už-protestuotas inėšimas, norint jį padaryti įstatymu, reikia kad išnaujo būto priimtas kongreso, potam senato dviem trečdaliais balsų. Dabar susidarė tam tikra partija, dau-giausia iš demokratų, kurios siekiu yra atimti nuo pre-zidento „veto“. Mat, kartais prezidentas užprotestuoja naudingą žmonėms įstatymą, palaikydamas kapitalistų pušę.

—*—
Ateinantiems metams biudžetas. Suv. Valstijų kongresas paskyrė ateinančiam metui išlai-doms \$1.019.636.66, arba \$7.046.000 mažiau, negu šiais metais.

—*—
35 mil. dol. stotis. Chicago, Ill. Pennsylvani-jos gelžkelio kompanija nutarė įtaisyti čia puikią stotį, ku-ri atsieisianti apie 35.000.000 dolerių. Stotis užims dideli bloką tuojaus už Pennsylvanijos arba Union stoties, tarp Jaekson, Adams, Canal ir Clitonn gatvių. Stotis bus

pastatyta pagal naujausius reikalavimus; joje rasis sekanti skyriai: pasażieriams laukimui ir pasilsėjimui, kambariai, parliorai, restauracijos, privatiški kambariai, maudyklės, observatorijos bokštai, knygynas, bankas, emigrantams skyrius ir kiti. Antsyk čia galės sueiti 40 trūkių.

Reikalauja \$419.000.000. La Crosse, Wis. Vietinė Standard Oil kompanijos raštinėn atėjo tulas Joseph Cohn ir pareikalavo, kad jam būtų išmokėta 419 milijonų dolerių, kuriuos būtų Rockafelleris esąs jam skolingas. Jį palaikyta pamišėliu ir atiduota policijos stotinė ištyrimui.

Mirtis nuo vuodo. Nė vienas gal netikėtų, kad jam kas pasakytų, jog turėsias mirti nuo vuodo. Bet kartais tas atsitinka. Vienan Philadelphiajos ligonbutin atvežta vos gyvas, visas sutinęs 9 metų vaikutis William Simmons. Gydytojams ištyrus jo ligos priežastį, pasirodė, kad vaikutis turis kraujo užnuodijimą nuo vuodo įkandimo ir turėsias mirti.

Užmušė kalinį. Syracuse, N. Y., 26 rugp. Kalinys Charles Ross, kuriam likosi vos dešimtis dienų kalėti, užsimanė pirm to dar išeiti liuosybėn, pabėgti. Bet jį patėmijo kalėjimo užveizda ir nušovė mirtinai. Matyt, žmogeliui kalėjimas įkirėjo, kad nei dešimties dienų nenorėjo jame pasilikti.

Vaikai—žmogžudžiai. Kansas City, Mo. Pereitą nedėldienį čia du dešimtų metų vaiku akmenimis užmušė savo 4 metų draugą; mat tas paskui juos sekė, kad tie eidavo žaisti. Užmušę jie užkasė vaikiuką žemėmis, kad niekas jų piktadarystės nesusektų.

Tai ant ko išeina paleisti be priežiūros vaikai!

650 svarų nuotaka. New York, N. Y. Miss Alpine Blich, kuri nedaug, tik 650 svarų, tesveria šiomis dienomis ištėkėjo už L. Aiken, drukoriaus iš Springfield, Mass., kuris nei trečios dalies tiek nesveria, nes tik 135 svarus. P-lė Blich skaitosi sunkiausia motere visame pasaulyje. Ji susipažino su dabartiniu savo vyru, kada važinėdama su Barnum and Bailey cirkumi atsilankė Springfielde. Iš pirmos pažinties jiedu viens kitam teip patiko, kad netrukus apsivedė.

Norėjo nuuoddyti Burns'ą. Denver, Col. Vietiniame viešbutyje serga detektyvas Burns, pragarsėjęs byloje prieš brolius McNamarus. Jis serga nuo nuodu, kuriuos jam paduota sykiu su valgiu.

121 mylią į valandą. Chicago, Ill. Ateinanti mėnesį čia rengiamos didelės aeroplanų lenktynės, kuriose ims dalyvumą, garsiausi viso pasaulio lakūnai. Jules Vedrines, prancūzas, žada nulėkti į valandą laiko 121 mylią. Siomis dienomis, prieš išvažiuosiant į Ameriką, jis darė Prancūzijoje bandymus, kurie jam gerai nusisekė.

Iš Visur.

KYNAI.

Pereitą savaitę buvo pasklydęs gandas, kad buvęs revoliucijos vadas d-ras Sun-Yat Sen'as kelyje į Pekiną tapo nužudytas. Bet pasirodė, ta žinia esanti neteisinga. D-ras Sen'as laimingai pribuvo Pekinan. Jis lankėsi pas Juanšikajų, su kuriuomi kalbėjosi apie Kynų politikos reikalus. Taipogi kalbėtasi ir apie nužudymą jenerolo Chang Chen Wu, kuris norėjęs Hankowe sukelti antrą revoliuciją ir išteigti atskirą Pietų Kynijos respubliką. D-ras Sen'as išreiškė savo nuomonę, kad kynams reikia laikyties išvien ir remti veikimą Juanšikajaus, kurs to parėmimo yra vertas.

Miestelyje Tunchow, 12 mylių nuo Pekino, senosios valdžios šalininkai sukėlė riaušes, kuriose žuvo 12 žmonių ir dikta miestelio dalis tapo visiškai išnaikinta. Riaušininkų malšinti iš Pekino pasiūsta kariuomenė. Penki riaušininkų jau sugauti ir tuojau nužudyti. Visoje apylinkėje apšauktas karės stovis.

Iš Pekino Londono Daily Telegraph korespondentas praneša, kad Kynai pasiuntę Mongolijai ultimatum, kad toji atšauktų savo neprigulmybės apskelbimą.

Iš Peterburgo praneša, kad mongolų kariuomenė paėmė miestą Kobdo, Vakarų Mongolijoje. Kynų garnizonas, kurs saugojo miestą, pasislėpė Rusų konsulate.

MOROKKO.

Mulai Hafid'ui atsisakius nuo Morokko sosto, prancūzai tikėjosi pamaži paimti Morokko savo globon, bet pasirodė ne taip lengva. Iš Paryžiaus ateina žinios, kad maurai, apšaukę buvusį sultoną tėvynės išdavėju, renkasi krūvomis į kovą su prancūzais. Pretendentas prie Morokkos sosto El Hiba, nepaisant duoto prizado būti ištikimu Prancūzijai, paėmė miestą Marakeš ir apsišaukė Morokko sultonu. Miestelyje maurai paėmė nelaisvėn 9 prancūzus, tarpe jų vice-konsulį J. Maigret. Prie suimtujų pastatyta didelė sargyba, kadangi įnirtę prieš krikščionis maurai nori juos nužudyti.

Prancūzų kariuomenė buvo norėjusi eiti saviesiems pagelbon, bet pasirodė, jog pranūzams reikėtų turėti mažiausia 20.000 kareivių, kad drąsiai galėtų eiti ant Marakeš; tuomi tarpu gi pirmieji turi vos apie 5.000 savo kareivių toje apylinkėje.

TURKIJA.

Juodkalnijos pasienyje krikščionių skerdynės nesiliauja. Juodkalnijos valdžia pasiuntusi Turkijai reikalavimą, kad tos skerdynės būtų kuoveikiaus sustabdytos ir jų kaltininkai nubausti. Bet nesulaukus jokio nuo Turkijos atsakymo, pasiūsta Turkijos parubežin kariuomenė. Tarp juodkalniečių ir turkų kariuomenės ištiko keli didesni susirėmimai; abipusiai dikčiai yra užmuštų ir sužeistų.

Delei krikščionių žudynių Bielgrade, Serbijos sostinėj,

prieš karaliaus palocių susirinko apie 50.000 serbų, reikalodami, kad būtų apšaukta Turkijai karė.

KOREJA.

123 korejiečių teismas. Seoul, 25 rugp. Čia tęsiasi byla 123 korejiečių, kaltinamų už prigulėjimą prie slaptos organizacijos, kuri turėjo nužudyti Japonijos vyriausiąjį pasiuntinį Korejoje, kunigaikštį Teraučį. Buvo manoma, kad juos visus teismas pasmerks mirtin. Bet vakar prokuroras parėikalavo, kad teismas jiems uždėtų nuo 5 ligi 10 metų kalėjimo.

VOKIETIJA.

Kaizeris serga. Iš Berlyno praneša, kad Vokietijos kaizeris Vilgelmas sunkiai serga. Iš pradžių manyta, kad jis turįs paprastą šaltį, bet vėliaus patirta, kad prie persišaldymo prisidėjęs muskulų reumatizmas. Kaizeris kelias dienas išgulėjo lovoje, bet dabar jau šiek-tiek pagėrėjo. Pasveikęs jis žada atsilankyti Sveicarijon prisiziurėti kareivių mankštymams.

Nenori sutikti kaizeri. Bernas, Sveicarija. Basle kantono gubernatorius Herr Blocher, socialis-tų vadas, atsisakė sutikti Vokietijos kaizeri, kada tas atsilankysias čia pasiziurėti kareivių manevrų. Blocheris žada ant to laiko, kada kaizeris čia atsilankysias, kur nors išvažiuoti.

Trumpos Zinutės.

Zemės drebėjimas. Perim miestelyje, palei Raudonasias marias, ir apilinkėse rugpiučio 25 ištiko smarkus žemės drebėjimas. Vokietijos garlavis Andree Rickmers, plaukiantis šitan miestan, tapo smarkiai sukrėstas.

Vierny, Turkestanas. Inžinieriai ištyrė, kad per paskutinius 19 metų miestas Viernyj nusileido žemyn dviem aršinais ir trimis verskais. Spėjama, kad nusileidimo priežastis—žemės drebėjimai.

\$1.750.000 mikado laidotuvėms. Velionio mikado laidotuvėms, kurios atsibus 12 rugsėjo, Japonijos randas paskyrė 1.750.000 dolerių, apart to paskirta suvirė pusė milijono dolerių pastatymui ant jo kapo paminklo.

11 sužeista susirėmime. Londonas, Anglija. Iškilus peštynėms tarp unijistų ir neunijistų dokų darbininkų, vienuolika žmonių tapo sunkiai sužeista. Peštynėse viršų gavo unijistai darbininkai.

Londonas, Anglija. Oras labai atvėso. Tokių vėsių dienų Londone žmonės nepamena nuo 50 metų. Grampianų kalnuose prisnigo. Sniegas pasirodė ir kitose vietose.

Grižo keliauninkai. 1909 m. Norvegijos keliauninkas kapitonas Mikelsonas ir Yversenas išvažia-vo tyrinėti šiaurinių šalių ir buvo skaitomi jau žuvusiais. Bet štai liepos 29 dieną ateina žinia, kad vieno laivo ka-pitonas surado tuodu keliauninku grįžtančiu po truputi namo. Jiedu pasirodė panašus greičiau į žvėris, negu į žmones.

Archangelskas, Rusija. Plesecko geležinkelio stoties apylinkėse dega miškai. Ugnis grąso visai stočiai. Stabdyti gaisrui pasiūsta iš Archangelsko kareivija.

Rymas, Italija. Kariaujančiai su turkais armijai padidint italai pradėjo jau mobilizuoti ir atsarginius ka-reivius. Pašaukta karan pirmoji atsarginių kategorija.

Iš musu naujokyniu Amerikoje.

MOUNT TOM, MASS.

Siame kaimely šimet jau trečią lietuvi patiko nelaimė. Pirmas buvo pranas Kripaitis, kuris dirbo lentų piovykloje. Pranas dėjo dirža ant rato su pagaliu; pagalyš iš-trūko iš rankų ir užmušė jį ant vietos. Antras, kurio pavardės nesužinojau, grįždamas namo iš darbo, ėjo sker-sai gelžkelio toje vietoje, kur susiduria traukinio ir gat-vekario linijų rėlės. Jis, besilenkdamas traukinio, pa-kluiuvo po gatvekariu ir tapo mirtinai užmuštas.

Trečias, Juozas Račkis, dirbo toj pačioj lentų piovyk-loj, kaip ir Pranas; Jis irgi, bededant ant rato tą patį dir-žą, tapo pavojingai sužeistas. Gydytojas tikisi, kad šis gal dar nuo giltinės ir išsisuks, bet geros sveikatos jau nebeturės. Diržas, jį mesdamas, perbiskį būtų užmetęs ant pjūklo, bet, laimė, jisai atsimušė į kitą šale stovinti darbininką, kuri taipgi pusėtinai užgavo. B—kis.

LAWRENCE MASS.

Užstojus vakacijoms ir paliuosavus visus vaikučius nuo mokyklos lankymo, mūsų klebonas kun. Jusaitis pasirūpino, kad tą brangų vasaros laiką vaikučiai praleistų su nauda dėl savęs, taipio nauda dėl bažnyčios ir tė-vynės. Kožną dieną nuo 9 valandos ryto iki vidudienio jis mokino lietuvių vaikučius katekizmo ir priėngė prie pirmosios Komunijos. Visi, kurie buvo jau atsakančiai priėngti, rugpiučio 24 dienoje priėjo šv. išpažinties, o ant rytojaus, nedėldieni, priėmė šv. Komuniją. Malonu buvo žiurėti, kaip vaikučiai gražioje tvarkoje artinosi prie Dievo Stalo. Užmiršę, rodos, visa, kas yra žemiška ir su pasišventimu eidami sutikti savo Sutvertoji, jie ne vie-nam gal suaugusiam buvo pavyzdžiu, pamokinimu.

Po mišių visi vaikučiai susirinko į pobažnytinę svetai-nę, kur gerb. klebonas juos gražiai priėmė ir pavaišino saldumynais. Buvusieji ten vaikučių tėvai, negalėjo at-sidžiaugti klebono tokiu prisirišimu prie jų vaikučių, ne-galėjo atsigerėti, kaip klebonas juos moko būti maloniais Dievui, tinkamais tėvynei ir paguoda savo tėvams.

Gaila tik, kad tarp lietuvių dar atsiranda keletas, kurie savo vaikučiams užvydi šviesos ir bevelija juos laikyti tamsybėje, neleizdami mokytis katekizmo.

Tą pačią dieną buvo surengtos prakalbos lietuvių kooperatyviškos draugijos. Kalbėtojais buvo užprašyta kun. Urbanavičius iš Lowell'io ir koks tai socialistas iš Bostono. Kun. Urbanavičius, nenorėdamas maišytis sykiu su tais, kurie Bažnyčią niekina, prakalbose nedalyvavo. Kooperacija čia jau gyvuoja nuo kelių metų ir turi apie 100 pirkėjų, vienok yra giliai inklimpusi skolose iš kurių negreitai dar išsikrapštys. Nepasisekimas aiškinamas tuomi, kad pastaruoju laiku apie kooperaciją sukinėjasi daug cicilikučių, ir dėlei to žmonės nustojo pasitikėti kooperacija ir nuo jos pasitraukė.

Marrimoko Laivelis.

Yvairios Zinios.

Europos turtai. Nors Europa skaitliumi milijonierių ir negali susilyginti su Amerika, bet ir ten jų ne mažai randasi. Pastaruoju laiku Europos kilnojami ir nekilnojami turtai apkainuoti 470 milijardais rub., iš kurių 104 milijardai esą apyvartoje. Per paskutinius 40 metų Europoj apyvartos kapitalas beveik pasidvigubino. Iš Europos valstijų turtingiausia rokuojas Anglija, kurios turtas įkainuotas 118 milijardų rub. Prancūzijos—99 milijardų, Vokietijos—80 milijardų, Rusijos—64 milijardai, Austro-Vengrijos—40 milijardų ir Itaijos—32 milijardai.

Apvyartoje randasi kapitalų: Anglijoje 42 milijardai rublių, Prancūzijoje 26 milijardai, Vokietijoje 15 milijardų, Rusijoje 5½ milijardo rublių. Padalinus valstijų turtus ant gyventojų skaitliaus pasirodo, kad ant kiekvieno gyventojų vidutiniškai atseina: Anglijoje 2.900 rub., Prancūzijoje 2.600 rub., Olandijoje 1.840 rub., Belgijoje ir Vokietijoje po 1.560 rub., Italijoje 10.00 rub., Rusijoje gi tik po 600 rub. Gyvais pinigais išpuola ant kiekvieno gyventojų: Anglijoje 1.060 rub., Prancūzijoje 680 rub., Olandijoje 500 rub., Belgijoje 428 rub., Vokietijoje 240 rub., Austrijoje ir Italijoje po 90 rub., Rusijoje gi 54 rub.

Iš tų skaitlinių matyt, kad tenai žmonės yra turtingesni, kur augštesnė apšvieta ir geresnė tvarka.

Anglijos gyventojų skaitlius. Pereitų metų gyventojų surašas parodo, jog pačioje Anglijoje yra 36.070.492 gyventojai. Pažymėtina, kad moterų Anglijoje yra 1.179.276 daugiau, negu vyrų. Jeigu joms būtų suteikta balsavimo teisė, tai Anglijos valdžia atsidurtų moterų rankose.

Klaidų atitaisymas.

„Zvaig.“ No. 33 korespondencijoje iš Northamptono, Mass., išskverbė klaida. Vieton: už kalbėtojus kviečiama S. L. A. centrališkas prezidentas ir p. Račkauškas, „Tėv.“ redaktorius, yra padėta: už kalbėtoji kviečiama p. Račkauškas, S. L. A. cent. pirm. ir „T.“ redaktorius; išeina, lyg p. R. būtų ir S. L. A. prezidentu.

Su pagarba B—kis.

KUN. J. VAIČAITIS

Pranciškus Vaičaitis.

(Atminimai.)

1864 metai Suvalkų lietuviams pažymėtini: tais metais Lietuvos istorija pakrypo kiton pusėn, panaikinus baudžiavą.

Šiandieną, kuris tik senelis ima sekti baudžiamos laikus, atsidūsta iš-pat gilumos krūtinės, ir ašaros ima iš akių lašėti, o klausanti pagauna šiurpulus. Tai kaip gi rodės žmogui seniau, kada jo kailis turėjo kęsti? Kaip šiandieną, tebeatsimenu tėvuko pasakas. Važiuk, girdi, į dvarą dvi myli; per dieną skubinkis darbą dirbti, kad užduotąjį margą nudirbtumei; vėlai tais pačiais gyvulėliais dvi myli atgal namo parbagsnok. Nepasistengsi gerai darbą atlikti, kur buvęs, kur nebuvęs, prižiūrėtojas (pristovas); neiškentęs, žlebtelsi jam žodi, jis tave kapt už plaukų ir ima tvoti rapninku. Zinia, ne ką laimėsi, laukes; taigi bėgi, jei pasisekė iš pristovo rankų išsprūsti. Bet kur išbėgsi? Pabaigus darbą, reikia dvaro raštinėje ponui pasirodyti. Čia tave pristovas apskūs: tai tavo darbo nepriims, diena bus perniek ir dar kokią dvidešimtį inkrės, kad nuo baudžiusio bėgai. Ir ko žmogelis neturėjo bijoti? Vaitas — didžiausias ponas; jis daugiausia plakė. Drešk prieš šaltyšių, bėgk nuo tabokiaus, druskiaus*), nuo kiekvieno juoda apyakle, nes, kaip tai sakant, smala ir prie saugomojo skverno prilips.

Jauniesiems baudžiava buvo niekis. Čia gavo, čia ir užmiršo rapninko kirčius; turėdavo tik progą pasididžiuoti prieš draugus, mitriai išstrūkęs ar sumaniai išsimelavęs. Važiuoja, būdavo, protamsa dvaran ar išankstomis grįžta namo: irgavęs, ir negavęs pliekti, lygiai dainuoja, lygiai juokuoja. Bet tos lietuvių dainos, nors iš linksmy krūtinų padangėsna skrido, nebuvo linksmios. Insiklausius į tikrai senovinę dainelę, pajunti šliauziantį juodą perkešto sunkaus vargo debesėlį.

Sintautų, Naumiesčio apskrities, apylinkė, apie kurią bus čia kalbama, baudžiavą eidavo Zyplių dvaran. Užragis, ir mesk kirtęs savo rugius ar kviečius; skubėk paskirta diena; jie ne — sėdinė atkęs. Vienok žmonės suskubdavo ir dvaro darbus nudirbti, ir savo laukus apžiūrėti, nes darbai rankų nestigo. Ant 40 margų ūkio turėdavo po du bernu, kartais ir po dvi mergi; kitų ir savos šeimos priaugdavo; kol ji po svieta išsiskirstydavo, namų darbai jų rankose tirpo. Vis delto, neturint pagerintų pabikinių ūkio padargų, medinė žagrė, gornos, liodė, spragilas inkarzdavo.

Ukininkų namų gerovė buvo ne vienokia. Perkamųjų daiktų veik nevertodavo; valgydavo prastai, bet tinkamomis dienomis riebiai. Gyvenant kaimais, ūkio, kaip reikiant, neindirbant, menkesnėse žemėse javai būdavo prasti. Tokie buvo ir Santakai, kur dainius Pranciškus Vaičaitis gimė. Jie net priežodin buvo inėję: „nuo Santakų duonos ir Barandų Duobos gelbėk mus, Viešpatie!“ Santakų duona, mat, buvo begalo dirseta. Važiuojant baudžiavon, kad motyna, palepindama vaikus, iškepėdavo bandutę duonos iš persijotų miltų, neberekdavo nei uždaro.

Mokyties tuo laiku nebuvo reikalo. Sintautų mokykloje mokė lenkiškai, bet retas ten pakliūdavo, o dar retesnis iš jos patekdavo į augštesnį

mokslą. Marijampolėje buvo „powiatówka“, o Seinuose „liceum“; ir vienos, ir antros mokyklos kursas buvo lygus keturių gimnazijos klesų kursui. Ir viskas. Muzikui nebuvo leidžiama daugiau mokslo ragauti. Suvalkų gimnazijon tebuvo vienu ponų vaikai priimami. Tad muziko vaikui tebuvo vienas kelias: išėjus „powiatówką“, eiti kunigų seminarijon. Tuo keliu ir eidavo tie retieji.

Kunigai, iš kaimo kilę, rodos, turėjo būti kaimiečių artimi; bet nevisuomet taip būdavo. Žmonės, inprate kiekvieno poniško bijoti, bijojo ir kunigo. Klebonijoje veik visur skambėjo ta kalba, ką dvare, ką raštinėj pas vaitą, kur rykštėmis plakdavo; tad žmogus, išgirdęs ir iš kunigo lūpų panašiai skambančius „obšom“, zreštu“, „panie“, neužsitikėdamas dairydavosi, ar neima lendrės šonams skalbti. Vėl motynos vaikus kunigu gaudindavo: „atvažiuos kunigėlis kalėdoti, tai tau bus“! Vaikutis ir užaugdavo, kaip zuikis, ausis pastatęs, tik bėgti nuo kunigo.

Tiesą sakant, tais laikais ir kai kurie kunigai nesistengė prie tų kaimo žmonių arčiau priesti; ar tai nesusipratimas, ar tai mados metas skyrė, nežinau; tai žinau, kad žmonės, nors kunigo bijojo, vis dėlto jį mylėjo. Mat, žmogus, nors sotus, pavalgęs, jautėsi visur paniekintu, nuskriaustu, visa paguoda buvo bažnyčia, malda. Kunigas, kurs lygiai į visus kalba, lygiai visų dvasios reikalus aprūpina, prie kurio ir bažnyčioje, ir jo name prastuoliui vienintėlės priėjimo duris atdaros—kaimiečių akyse buvo apsiaučiamas šventa aureole. Ką kunigas pasakė, buvo šventa.

Senovę atsimenant, viską sudėjus krūvon, ant kiekvieno žingsnio matosi vargas. Siandieninį kaimo gyventoją pastačius tose pačiose sąlygose, kuriose seniai gyveno, katorga skaitytų: per visą vasarėlę laukuose, rudens gaidžgystėmis ir ištisą dieną prie kūrės, žiemos naktimis prie girnų sąmalį metams patiekti... o čia visų bijok; gavęs kaltas ar nekaltas, tylėk. Visa tai turėjo giliai žmonėms įsikarsti. Po teisybei, anot dainiaus: „gyventi—vargelį vargti“. Tas vargas, kurį „vargt papratom“, gyveniman išigavo. Paskesniu laiku, net žymiai kaimiečių būviui pagerėjus, vis taip pat tebekalbama: vargas, mes vargdieniai. Toje prasmėje reikia suprasti ir Pranciškaus V. eilėse dažnai vartojamieji: vargas, varguoliai.

Baudžiavai išnykus, kaimiečiai pradėjo suprasti, kad mokslas netik ponams, bet ir muzikams reikalingas. Na, ir pradėjo tėvai lenktyn vaikus mokslan leisti Marijampolės gimnazijon (perdirbtą iš minėtos „powiatówkos“). Išten vieniėjo seminarijon, kiti aptiekosna, kiti universitetan; kur kam papuolė. Iš kiekvienos ūkininkų dešimties sintautiečių vienas ar du turėjo po sūnų, einantį ar išėjusį mokslus.

Veik visi gimnazijos mokiniai buvo tėvų skiriamieji kunigus, nes kitaip mokytų kaimiečiai nesuprato. Ir nestebėtina: muzikui gimnazija pirmiau buvo uždaryta, mokytų kaimiečiai nematydavo. Poneliai, su kuriais miesteliuose, raštinėse susitikdavo, inkarto baudžiavos laikais; valdininkėliai, nevieną apčiupinėję, buvo papirkomis. Nedelko kito seniai sakydavo: verčiau sūnus tegano kiaules, neg būtų lupiku ar pristovu (suprask: valdininku).

Ir šiandien da gali panašiai išgirsti. Da kita priežastis, delko tėvai labiau troško ir trokšta vaikus į kunigus leisti, neg į svietiškuosius.

Baigiantieji universitetus ar gimnazijos paskutiniųjų klesų mokiniai, per vakacijas šian ir ten belandinėdami, neretai tai ši, tai tą nupliauškia, tikinčios motynos dievotumą pašiepia, broliams, seserims, kaimynams taip pat nepavydi pajuokimo to, kas tikintiems brangu. Pajuokimai bažnyčios apeigų, bažnyčios tarnų-kunigų taip pat tėvams keistai atrodo, nes jie gerai supranta ir atskiria, kur tulžis, taip sakant, išliejama iš neapykantos ir paniekinimo ne taip to, ką kunigai daro, kaip to, ką kunigai atstovauja, t. y. Bažnyčios branduolio-tikėjimo.

Negalėjo tėvai su širdperša nematyti, kaip jų vaikučiai su žaliomis kepuraitėmis bei baltaisiais guzikais per Mišias prastūksto ar prašipatauja po šventoriaus medžiais. — Visa tai žmonių akyse rodėsi antiteze kunigo, kurs buvo prastuoliams lygesnis, prieinamesnis, tikėjimo brangumyno, jų vargo paguodos neniekinančiu, bet žodžiu, darbu aiškinančiu.

Prie išvardytų priežasčių pridėčiau da vieną. Labiau kunigų pasitiki, kad jis nors iškaščių dalį sugražis namui-lizdui, kad brolių, seserų, dirbusių vienam mokslanėjusiam, nuskriaudimą, apleisto anų išauklėjimo stoką, greičiau atsimis, užjaus ir neužmirš.

Nėra, žinoma, taisyklės be išėmimų.

Sit ar nevisas turėsime priežastis, delko tėvai vien į kunigus skirdavo vaikus, o bijodavosi universitetan bei į gimnazijos augštesniašias klesas leisti.

Sita apskrita charakteristika mums šviečia, dėlko ir Pranciškaus tėvai taip trokšte troško į kunigus leisti sūnų; pateisina nemalonų poeto su tėvu susidūrimą Seinuose. Apie tai smulkiau pažymėsiu tam tikroje vietoje.

Baudžiavai išnykus, rado žmogus šiokias-tokias teises. Džiaugėsi tuo, kad bent prieš poną vaitą nebereikis pasilenkti, kad kartais, kepurę nusiimti užmiršus, nebegresia rykštis. Ponų globa išnyko, bet tuo nekiek laimėta (nebent ką rykštės pranyko). Dvarininkų globą pakeitė kiti ponai žibančiais pečiais bei raudonais siūlais apsikarstę, kurie vienintėlę palengvintoją apšvietą gniauztę gniauzė, kad tik neprasiplėstų. Kalbu apie spaudos uždraudimą.

Daugeliui, nors ir drumstą gimnazijų mokslą išėjus, akis pradeda vis labiau atsidaryti, pradeda kaimiečių tamsumą užjausti, pradeda nestigti šventų norų broliams tamsuoliams padėti. Bet kuo? Sviečiant, mokinant juos. Kaip lengviaus priėsi prie kiekvieno, jei ne jų prigimta kalba spaudinta knyga!

Dėja! geri norai atsimuša į istatų sieną: valdžios įsakai, slaptieji ir viešieji cirkuliarai vis labiau gaudina su lietuviška knygpalaike pasirodžiusi. Kardu pergalėsi kūną, bet dvasios nel! Iš Lietuvos išguita mūsų spauda randa sau laisvesnę pastogę Prūsiose. Išbrėškusi „Aušra“ dideliais spinduliais tyvksta po Lietuvą, ir jos numerius, nors dar ne daugelis, kaimiečiai gauda. Mat, broliams gimnazijas, seminarijas einant, per šventes su jais pasišnekant, kasdiena su mokytu susiduriant, darėsi giminėse gryčūtėse didi atmaina. Per mokytuosius brolius tautiškas susipratimas pamažu siekė kaimiečių pirkteles. Toliau ir patys kaimiečiai jau ima pageidauti spaudinto žodžio. Ypač jautė maldaknygių stoką. Lietuviškai skaitančių kasmet daugiau darėsi, bet maldaknygių nebuvo iš kur imti. „Graždanka“

su „kirilica“ buvo prievarta brukama; tikėtasi per dvasiška lietuvių alkį ją primesti; bet priešai apsiriko — gynė kunigai ir patis žmonės biauŗėjosi. Perdaug buvo visiems aiŗkus tikslai. Per kunigo Sidaravičiaus (Sudargo klebono) ir kitų jam pritariančių darbavimasi Tilžėj deŗimtimis tūkstančių spauŗdinama lietuviŗkų maldaknygių ir ŗiaip jau skaitymo knygu ir veŗama į Lietuvą. Pats kun. Sidaravičius su knygu pundais atsideria net Zemaitijos pakraŗčiuose, dalydamas savo bendrams.

Zinoma, slaptas darbas nevisada sekdavosi. Kontrabandistai nekartą pakliūdavo sienos sargybos nagnosna; iš perkupčių rankų suuodžiusi policija uŗgriebdavo knygu dėŗes ir degindavo.

Panaŗus apsireiŗkimai turėjo sukelti žmonių ŗirdyse neapykantą prispaudėju. Nebuvo, tiesa, ir seniau daug knygu; tebebuvo žmonės lenkiŗkoje tamsybėje; bet anuomet žmonės, maŗiau išmanydami ir retai kieno mokinami, nejautė mokslo stokos. Paskiaus, žmonių dvasiai išriedėjus, pradėjus jai gyvai kaimuose apsireiŗkti, jos slopinimas skaudžiai ėmė uŗgauti visus. Ir didelis ir maŗas pradeda neuŗkėsti viso to, kas antmetama, ir karŗčiau uŗjausti visa tai, uŗ ką žmonės dvasiŗkai vargina; kas labiau peikdavo prispaudėjus, tas buvo malonesnis, iŗtikimesnis lietuviu draugas.

Pridėk da kunigu persekiojimą, apsunkinimus baŗnytiniuose, dūŗios reikaluose, — turėsi supratimą, delko žmonėse tuo laiku buvo daug neapykantos.

Palyginus medŗiagiŗkąjį baudŗiavos laikų vargą su ŗiuo dvasiŗku, tikėjimiŗku alkiu, neŗinia, katras persvertų.

Tokiuo tai laiku, daugiau kūniŗkos priespaudos ir apŗvietimo stokos, yra augęs Juozas Vaičaitis, pėto tėvas; laiku bundančios iš tautiŗko miego, tėvynės prislėgimo, laiku dvasiŗkojo vargo augo patsai dainius Pranciŗkus.

Iŗ pirmų dienu Pranciŗkus, liūliuojamas dainomis apie baudŗiavos baisumus, migdomas baudŗiavos laikų pasakomis, pats vaikutis vie naujus girdėdamas atsitikimus, vis kitas prispaudėju aukas. — negalėjo ne vargo dainium likti.

Motynos inkalbami, pasiŗlykŗtėjima prispaudėjais paveldėjo vaikai. Negalima buvo savo broliu vargo neuŗjausti ir savo dainose to ŗirdies palinkimo neiŗlieti.

(Toliau bus.)

PAILSES ŽMOGUS.

Kodėl taip būna, kad kartais galima dirbti visą dieną nepailsus, o kartais vėl pailsti žmogus greitai? Nuilsimas padaro jus neramum ir nerviŗku; jis panaikina apetitą, sugadina pilvą ir pagimdo kitus vidurinius nesmagumus. Tokiamė atsitikime reikalingas vaistas, kuris padaro apetitą ir kartu sustiprina visus grumuliavimo organus. Tokiu vaistu yra Trinerio Ameriŗkoniŗkas Eliksiras iš Kartaus Vyno. Jis išvalys vidurius ir sustiprės juos taip, kad jie galės atlikti savo darbą be pigulku ir drusku. Kūnas priims maistą ir sugrumuliuos. ŗitas vaistas yra puikus pilvo ir jaknu ligose; nerviŗkume, anemijoje ir daugelyj moteru ligu. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

GERB. KLEBONU ATYDAI.

Vargoninkas jieŗko vietos; turi iš Lietuvos nuo klebonu gerus paliudijimus. Antraŗas:

A. Glemŗa, 900 E. 8.th Str., Wilmington, Del.

Clix Cigarettes

Padaryti iš geriausio keliu ŗaliu tabako.

10 Cigaretu uŗ 5c

Geriausios ruŗies kada nors padirbti cigaretai. Padirbti per asmenis, turinčius paŗinimą tabako lapu įvairiu ŗaliu.

KIEKVIENOJ DEZUTEJ KUPONAS. RINK JUOS
Uŗ 10 kuponu gausi visai dovanai baksuką CLIX cigaretu. Pas visus pardavėjus.

5¢

LIGGETT & MYERS
TOBACCO CO.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtineje diegimais sope, gale gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas iŗtikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir praŗalį ilgą vargą jeigu umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę. Platų nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotu vaistu ir žiurėk ant Inkaro ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Congo Piliŗs yra gerės nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

PAJIEŗKOJIMAI.

Pajieŗkau savo vyro, Prano Cėplos; pirmiau gyveno New Britain Conn., o dabar jau pora metu neturiu jokios apie jį ŗinios. Kas apie jį ŗino, praneŗkite ŗiuo adresu:

Mrs. F. Chapley, Girardville, Pa.

Ugnis grieko sukurta verksmingą reng' dalį, Bet gailesties aŗaros uŗgesyt ją gali.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygyne. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 psl. 60
- Anima Vilis** Marės Radzevičiūtės apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socijalistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 psl. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Verte Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. psl. 40, 10
- Ap sak ymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 psl., 25
- Blaivininkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusiųjų i tretijį zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios (apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės Svietiškos** ir Šventos. 10
- Iš vakarės Gret Lemano Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaro pasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama ketuoriose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas - Laižybos - Dievo žmones**, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28-psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lou des'o Švenčiausios Panelės Marijos Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičių, Julės vertimas. 80
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestina**, 50
- Lietuvos Istorija**, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Moterystė ir šeimyna**, Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Varnagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš prancūziško liuosos vertimas Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai**. 45
- Pergventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško verte Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk Matušei**, Agnieška ir Antgarlaivio, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paaugusių Žmonių Knygelė**. Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (audeko apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paauksuotais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant**, Iš mūsų karnės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus grabo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios Rosijos Misijonieriai**, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas Katekizmas**. 10
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai šventųjų**. Vysk. M. Valančiaus. 50

Izidorius

917--33rd St.

Tel. Yards 2705

Nausiedas

Chicago, Ill.

Didžiausias Lietuviškas **Bankinis Kontoras** Siuntimo Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuvę vyriškų drabužių, čėverykų ir skrybėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų, laikrodėlių, žiedų spilkų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgandintas.

Jeį užgandėdėsim, pasakyk kitiems.

Jeį neųgandėdėsim, pasakyk mums.

ANT. KRIZANAUSKO

Knygu Krautuve

Pasiūlo įvairaus turinio svietiškas knygas taipogi maldaknyges. Neseniai išėjo iš spaudos puiki maldaknygė

DANGAUS RAKTAS

tinkama ypač jaunuomėnei. Knygelė mažo formato, labai tinkanti nešioti kišeniuje. Kaina 35c., 75c. ir \$1.00.

Turiu išleidęs taipgi

NAUJA ELEMENTORIUS

su dadėjimu visų poterių, prisakymų katekizmo ir Ministranturo. Kaina 10c.

Reikalauju perkupčių. Nuleidžiu didelį nuošimtį.

Ant. Križanauskas

2736 E. Venango St.,

Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį galima užsiraš ti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitkrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

“ŽVAIGŽDĖS”

SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodėlių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitkrinti, tegul prisiunčia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičius pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Telefonai: Keyston 42-69A East ir Bell 24-77 Kensington

ALEX. KOZUHOWSKI

2728-30 E. Allegheny Ave.,

Philadelphia, Pa.

Užlaiko geriausius vietinius ir importuotus gerimus, ypač Vengriškus ir Prancūziškus Vynus. Parduoda bačkomis ir bonkomis. Reikal visada kreipkitės as mus.

Taipogi parsamdo arklius ant veselijų, krikštynų ir šermenų.

PRANAS BURBA

uzlaiko pirmos kliasos viešbutį (hotelį), taigi geriaus uzeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville, Ill.

Kame Sveikata?

S V E I K A T A

Tankiausiai žmonės jieško sau sveikatos ne ten, kur jos jieškoti reikėtų.

Norėdamas būti sveiku, privalai žinoti, kaip savo sveikatą apsaugoti. Jei to nežinosi ir nepildysi—joks daktaras, nė joks vaistas tau sveikatos neužtikrės.

Jieškodamas pamokymų, kip užlaikyti savo sveikatą, nemanyk jų rasti „stebuklingų daktarų“ brošūrose ir apskelbimuose, bet skaityk knygas ir pamokymus, parašytus ant moksliško pamato.

Kun. J. Geručio

SVEIKATA

Vertimas iš vokiečių kalbos.

yra tai vienatinis geriausias vadovas į sveikatą. Ją skaitydamas ir atydžiai sekdamas bei pildydamas joje surašytus pamokymus tikrai galėsi būti sveiku ir be gydytojo pagalbos.

KNYGOS TURINYS

Ligų priežastis. Ką reikia valgyti. Ką reikia gerti? Kuomet, kiek ir kaip privalome valgyti ir gerti? Tabakas. Oras. Sviesa. Siluma. Vanduo. Medžiagos permaina. Kaip reikia dengties. Kaip reikia miegoti. Kokiuose butuose ir kaip reikia gyventi. Darbas ir triušas. Atilsis ir ramybė. Žaliukystė ir sudribimas. Kaip reikia užgrudinti vaikai. Odos auklėjimas ir maudynė. Keli žodžiai apie kaikuriuos vandensvartojimo būdus ir apie įvairias maitykles. Sveikata ir liga. Kaip apsaugoti nuo ligų. Abelnos sveikatos taisyklės. Gamta pati gydo. Klebonas Kneipas. Dijeta. Sveikatos pataisymas. Vaistų pasekmės. Karštis. Persišaldymas. Sios gadinės liga. Marai. Ligonio globa. Ligonio virtuvė Duona ir jos vertė. Kai kurie kūno jausmai.

Kaina

su pristatymu

8 centų.

Galima gauti

„Zvaigždės“ Knygyne

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa

Venatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardu, guzikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos įneša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; pirmokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos. Teipgi parsiduoda geri namai Girardvillėje.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agent

120 S. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoje su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gyd. pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Minersvilles Lietuviams

gerų geriausiai pasidėti pinigus šiai šitame banke:

The First National Bank

of Minersville, Pa.

Pradinis kapitalas \$50.000. Perviršis \$70.000. Išdalytas uždarbys \$35.881.96

CHARLES R. KEAR, residenta
HARRY F. POTTER, kasiertas

VIEN TIK Dykail VYRAMS Dykail Anatomiškasis Muzėjus.

607 Market Str.
Akyvos
Pamokinancios
Naudingos
Informacijos
Vėpralei-kite progos.
a e i te pasiž. urėti
Moksliškos
Parodos
dovanai visiems

Kožną dieną nuo 8 v. ryto iki 9 vakaro
Vaikai neleidžiami.

Daktaro ofisas randasi ant
Viršaus Muzėjaus

Visokie patarimai suteikiami dykai
ir ištikimai.

KEYSTONE MEDICAL OFFICE

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. V. Kareiva,
3264 Thomson str.
Philadelphia, Pa.

Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.,
Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. P. Saulenas,
47 S. Leonard str.
Waterbury, Conn.

Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. Aleks. Balčiūnas,
P. O. Girardville, Pa.

Mr. L. Misiūna,
P. O. Box 227.
Gardner, Mass.

Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass.

Mr. John Naujokaitis
45 Planet St.
Commercial Road, East
London, England

Kasemer Ceplinski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland. (Germany);

Mr. Julionas Bukantis,
172 Eudicatt Str.
Boston, Mass.

Mr. Fr. Kelly,
4852 Melorse str.
Philadelphia, Pa.

Keliaujantis Agentas.
Mr. A. Križanauckas,
Philadelphia, Pa.